

Antopäivä: 21.1.2022	Voimaantulopäivä: 25.1.2022	Voimassa: toistaiseksi
Säädösperusta: Laki liikenteen palveluista (320/2017) 131 § Ilmailulaki (864/2014) 113 §		
Määräyksen vastaisen toiminnan seuraamuksista säädetään: Laki liikenteen palveluista (320/2017) 242, 245 ja 255 § Ilmailulaki (864/2014) 142–143 ja 151 §		
Täytäntöön pantava EU-lainsäädäntö: Komission asetus (EU) N:o 1178/2011, liitteen I kohta FCL.055 Komission asetus (EU) 2015/340, liitteen I kohta ATCO.B.040		
Muutostiedot: Tällä määräyksellä kumotaan Liikenteen turvallisuusviraston 23.12.2016 antama määräys PEL M2-92, Ilmailun kielitaitovaatimukset ja kielitaidon arviointi (TRAFI/68768/03.04.00.00/2016).		

Ilmailun kielitaitovaatimukset ja kielitaidon arviointi

SISÄLLYS

1	SOVELTAMISALA	2
2	MÄÄRITELMÄT	2
3	OIKEUDET JA RAJOITUKSET	3
4	KIELITAITOMERKINNÄN MYÖNTÄMINEN	3
5	KIELIT AidON OSOITTAMINEN	3
5.1	Yleiset vaatimukset	3
5.2	Suomen kielen kielitaitomerkinä	4
5.3	Englannin kielen kielitaitomerkinä	4
6	KIELIT AidON ARVIOINTI	5
6.1	Yleiset vaatimukset	5
6.2	Kielitaitokokeen tai kielitaitotarkastuksen järjestäminen ja sisältö	5
7	KIELITAITOMERKINTÖJEN VOIMASSAOLOAIKA, VOIMASSAOLON JATKAMINEN JA UUSIMINEN	7
7.1	Kielitaitomerkinäen voimassaoloaika	7
7.2	Ensimmäinen kielitaitomerkinä	7
7.3	Kielitaitomerkinäen voimassaolon jatkaminen ja uusiminen	7
7.4	Kielitaitomerkinäen väliaikainen käyttöoikeus	8
8	KIELITAITOTARKASTAJIA KOSKEVAT VAATIMUKSET	8
9	VALTUUTETUN KIELITAITOTARKASTAJAN OIKEUDET JA NIIDEN RAJOITUKSET	8
10	KIELITAITOTARKASTAJAN VALTUUTUKSEN VOIMASSAOLO	9
10.1	Voimassaoloaika	9
10.2	Voimassaolon jatkaminen	9
10.3	Uusiminen	9
11	KIELITAITOTARKASTAJAN ESTEELLISYYS	9
12	POIKKEUKSET	10
	Liite 1: KIELIT AidON ARVIOINTI	11

1 SOVELTAMISALA

- 1.1 Tämä määräys koskee lentokoneen ja helikopterin lentolupakirjojen¹ haltijoita sekä lennonjohtajaoppilaita, lennonjohtajia ja lennontiedottajia. Siinä määrätään myös kielitaidon arvioinnista, kielitaitokokeiden sisällöstä ja kielitaitotarkastajia koskevista vaatimuksista.
- 1.2 Tätä määräystä sovelletaan lisäksi niihin purjelento-, ilmapallo-, ultrakevyt- ja autogiro-lentäjän lupakirjan haltijoihin, jotka haluavat lupakirjaansa kielitaitomerkin.
- 1.3 Tässä määräyksessä tarkoitetun kielitaidon määrittämiseen sovelletaan komission asetuksen (EU) N:o 1178/2011² liitteen I lisäyksessä 2 sekä komission asetuksen (EU) N:o 2015/340³ liitteen I lisäyksessä 1 julkaistua Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön (ICAO) kielitaidon arviointiasteikkoa. Muissa määräyksissä olevat viittaukset määräykseen PEL M2-91 tai määräykseen PEL M2-92 ja sen liitteeseen 1 katsotaan viittauksiksi tähän määräykseen ja edellä mainittuihin asetusten lisäyksiin.
- 1.4 Kielitaitomerkin lisäksi edellytettävästä rajoitetusta radiopuhelimenhoitajan kelpuutuksesta määrätään määräyksessä PEL M2-93.

2 MÄÄRITELMÄT

Tässä määräyksessä tarkoitetaan:

kielitaidon arvioinnilla yleisnimitystä, joka kattaa sekä kielitaitokokeen, kielitaitotarkastuksen että kielitaitohaastattelun;

kielitaitohaastattelulla suullista koetta, jonka kielitaitotarkastaja ottaa vastaan lentolupakirjan haltijan tai muun kielitaitomerkin haltijan kielitaidon tason määrittämiseksi kielitaitomerkin voimassaolon jatkamista tai uusimista varten, tai lennonvarmistushenkilöstön osalta kielitaitomerkin voimassaolon jatkamista varten;

kielitaitokokeella Liikenne- ja viestintäviraston laatimaa tai muuta viranomaisen hyväksymää koetta, jota käytetään lentolupakirjan haltijan tai lennonvarmistushenkilöstön kielitaidon tason määrittämiseen ja joka on aina suoritettava ensimmäistä kielitaitomerkin tää varten tai kielitaitomerkin tason korottamiseksi;

kielitaitotarkastajalla Liikenne- ja viestintäviraston valtuuttamaa henkilöä, jolla on oikeus ottaa vastaan kielitaitokokeita, kielitaitotarkastuksia ja/tai kielitaitohaastatteluita;

kielitaitotarkastuksella suullista koetta, jonka kielitaitotarkastajaksi valtuutettu tarkastuslentäjä, kouluttaja tai lennonopettaja ottaa vastaan lentokokeen, tarkastuslennon, näyttöperusteiseen koulutukseen (Evidence-Based Training, EBT) kuuluvan käytännön arvioinnin, reittikoulutuksen tai kertauskoululennon yhteydessä, tai jonka kielitaitotarkasta-

¹ Kevyiden ilma-alusten lupakirja (LAPL (A/H)), yksityislentäjän lupakirja (PPL(A/H)), ansiolentäjän lupakirja (CPL(A/H)), liikennelentäjän lupakirja (ATPL(A/H)), usean ohjaajan miehistölupakirja (MPL(A)) sekä ilmalaivojen ja pystysuoraan nousevien lentokoneiden ohjaamiseen oikeuttavat lupakirjat.

² Komission asetus (EU) N:o 1178/2011, annettu 3 päivänä marraskuuta 2011, siviili-ilmailun lentomiehistöä koskevien teknisten vaatimusten ja hallinnollisten menettelyjen säätämisestä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 216/2008 nojalla (EUVL L 311, 25.11.2011, s. 1–193)

³ Komission asetus (EU) 2015/340, annettu 20 päivänä helmikuuta 2015, lennonjohtajien lupakirjoja ja todistuksia koskevista teknisistä vaatimuksista ja hallinnollisista menettelyistä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 216/2008 mukaisesti, komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 923/2012 muuttamisesta ja komission asetuksen (EU) N:o 805/2011 kumoamisesta (EUVL L 63, 6.3.2015, s. 1–122)

jaksi valtuutettu lennonvarmistushenkilöstön pätevyyden tarkastaja ottaa vastaan lennonvarmistushenkilöstön pätevyyden arvioinnin, koulutuksen tai operatiivisten työtehtävien yhteydessä lentolupakirjan haltijan tai lennonvarmistushenkilöstön kielitaidon tason määrittämiseksi kielitaitomerkinän voimassaolon jatkamista tai lentolupakirjan haltijoilla myös uusimista varten.

3 OIKEUDET JA RAJOITUKSET

- 3.1 Kohdassa 1.1 tarkoitetuilla ilmailulupakirjan haltijoilla on oltava lupakirjassaan määräyksessä PEL M2-93 tarkoitettu rajoitettu radiopuhelimenhoitajan kelpuus, ja heidän on oltava suorittanut ilmailuviestiliikennekoe tai sitä vastaava teoriakokeen osuus sillä kielellä, jota kielitaitomerkinä koskee. Kielitaitokokeen fraseologiaosuuden katsotaan kuitenkin vastaavan määräyksessä PEL M2-93 tarkoitettua, rajoitettuun radiopuhelimenhoitajan kelpuutukseen vaadittavaa ilmailuviestiliikenteen koetta tai vastaavan teoriakokeen osuuden suoritusta englannin kielellä.
- 3.2 Ilmailulupakirjan haltija on oikeutettu käyttämään radiopuhelinta ilmailun radiotaajuuksilla niillä kielillä, joista hänellä on lupakirjassaan voimassa oleva kielitaitomerkinä ja joiden ilmaliikennepalvelun tarjoaja on ilmoittanut olevan käytettävissä kyseisellä alueella. Suomen ilmaliikennepalvelussa käytettävät kielet ilmoitetaan Suomen ilmailukäsikirjassa (AIP Finland).
- 3.3 Ilmailulupakirjaa varten peruskoulutusta suorittava henkilö saa harjoitella sen kielen käyttöä, jonka kielitaitomerkinää hän on hankkimassa, koululennolla ja hyväksytyin koulutusohjelman mukaisella yksinlennolla ilman kyseistä kielitaitomerkinää.

4 KIELITAITOMERKINNÄN MYÖNTÄMINEN

- 4.1 Kielitaitomerkinän saadakseen hakijan on esitettävä todistus hyväksytysti suoritetusta kielitaitokokeesta tai kohdan 5.2.1 tai 5.3.2 vaatimusten täyttymisestä.
- 4.2 Kielitaitomerkinän myöntää hakemuksesta Liikenne- ja viestintävirasto. Kielitaidon tasosta tehdään merkintä hakijan lupakirjaan. Jos kyseessä on kielitaitotarkastajana toimiva kielen asiantuntija tai muu henkilö, jolla ei ole voimassa olevaa lupakirjaa, merkintä voi olla yksinomaan viraston ylläpitämässä liikenneasioiden rekisterissä.

5 KIELIT AidON OSOITTAMINEN

5.1 Yleiset vaatimukset

- 5.1.1 Kielitaitokokeessa hakijan on osoitettava hallitsevansa ilmailun radiopuhelinliikenne ja yleiskieli englannin kielellä ilmailuyhteisössä yleisesti ymmärrettävällä tavalla. Kielitaidon on vastattava vähintään ICAOn kielitaidon arviointiasteikon tasoa 4.
- 5.1.2 Ensimmäistä kielitaitomerkinää tai kielitaitomerkinän tason korotusta varten on aina suoritettava Liikenne- ja viestintäviraston laatima tai muu viranomaisen hyväksymä, nykyiset vaatimukset täyttävä kielitaitokoe. Kielitaitokoe voidaan suorittaa myös sähköisesti etäyhteyden kautta, jos käytettävän kokeen rakenne sen mahdollistaa.
- 5.1.3 Kielitaitomerkinän uusimiseksi tai sen voimassaolon jatkamiseksi on suoritettava joko edellä tarkoitettu kielitaitokoe, kielitaitotarkastus tai kielitaitohaastattelu. Kielitaitotar-

kastuksista määrätään tarkemmin kohdissa 6.2.2 ja 6.2.3 ja kielitaitohaastattelusta kohdassa 6.2.4.

- 5.1.4 Kielitaitokokeen, kielitaitotarkastuksen tai kielitaitohaastattelun ottaa vastaan Liikenne- ja viestintävirasto tai sen valtuuttama kielitaitotarkastaja.
- 5.1.5 Kielitaitomerkinä suomalaiseseen lupakirjaan myönnetään myös muussa Euroopan unionin (EU) jäsenvaltiossa tai EFTA-valtiossa suoritettua kielitaitokokeen perusteella. Näissä tapauksissa Liikenne- ja viestintävirastolle toimitettavassa kielitaitomerkinä koskevassa hakemuksessa on esitettävä kyseisen valtion ilmailuviranomaisen hyväksymä todistus hyväksytysti suoritettua kielitaitokokeesta.
- 5.2 Suomen kielen kielitaitomerkinä
- 5.2.1 Suomen kielen tason 6 kielitaitomerkinä myönnetään hakemuksesta:
- suomen kielen syntyperäiselle puhujalle, jonka lentäjän, lennonjohtajan tai lennontiedottajan lupakirjaan johtava koulutus ja kokeet on järjestetty suomen kielellä, tai
  - koulutusluvan haltijan tai ilmoituksen tehneen koulutusorganisaation antaman todistuksen perusteella hakijalle, joka puhuu suomen kieltä äidinkielen tasoisesti ja jonka lentäjän, lennonjohtajan tai lennontiedottajan lupakirjaan johtava koulutus ja kokeet on järjestetty suomen kielellä, tai
  - hakijalle, joka puhuu suomen kieltä äidinkielen tasoisesti ja jonka hakemuksessa on Liikenne- ja viestintäviraston valtuuttaman kielitaitotarkastajan tai tehtävään erikseen valtuutettua Liikenne- ja viestintäviraston tarkastajan antama, hakijan haastatteluun perustuva todistus hakijan suomen kielen taidosta.
- 5.2.2 Muissa tapauksissa hakijan on suomen kielen kielitaitomerkinän saadakseen esitettävä äidinkieleltään suomenkielisen kielitaitotarkastajan haastatteluun perustuva lausunto hakijan ilmailuun liittyvästä kielitaidosta, jonka mukaan hakijan suomen kielen taito vastaa vähintään ICAOn kielitaidon arviointiasteikon tasoa 4.
- 5.2.3 Edellä tarkoitettua kielitaitotarkastajan suorittamassa haastattelussa on tarkastettava myös ilmailun radiopuhelinfraseologian osaaminen.
- 5.3 Englannin kielen kielitaitomerkinä
- 5.3.1 Englannin kielen kielitaitomerkinä myönnetään hakemuksesta hakijalle, jonka hakemukseen on liitetty todistus hyväksytysti suoritettua englannin kielen kielitaitokokeesta vähintään tasolla 4.
- 5.3.2 Englannin kielen tason 6 kielitaitomerkinä voidaan lisäksi myöntää englannin kielen syntyperäiselle tai syntyperäistä vastaavalle puhujalle asiakirjatodisteiden ja kielitaitotarkastajan suorittaman haastattelun perusteella ilman erillistä kielitaitokoea. Jos tällainen henkilö kuitenkin ei saa haastattelun perusteella tason 6 kielitaitomerkinä, hänen on suoritettava kohdassa 5.1.2 tarkoitettu kielitaitokoe.
- 5.3.3 Edellä tarkoitettua kielitaitotarkastajan suorittamassa haastattelussa on tarkastettava myös ilmailun radiopuhelinfraseologian osaaminen.

6 KIELITAIDON ARVIOINTI

6.1 Yleiset vaatimukset

6.1.1 Käytettävän kielitaitokokeen tai arviointimenettelyn on oltava Liikenne- ja viestintäviraston hyväksymä. Liikenne- ja viestintävirasto tunnustaa myös muun EU:n jäsenvaltion tai EFTA-valtion hyväksymän kielitaitokokeen tai kielitaitotarkastuksen.

6.1.2 Kielitaidon arvioinnissa on määritettävä lupakirjan hakijan tai haltijan kyky puhua ja ymmärtää radiopuhelinliikenteessä käytettävää kieltä. Siinä on selvitettävä tarkastettavan kyky käyttää sekä radiopuhelinliikenteen vakiosanontoja (fraseologiaa) että yleiskieltä. Tarkastettavan on osoitettava, että hän kykenee kielen avulla viestimään tehokkaasti pelkästään ääneen perustuvissa tilanteissa (puhelin/radiopuhelin) ja henkilökohtaisessa vuorovaikutuksessa, selviytymään odottamattomista tilanteista ja oikaisemaan väärinkäsityksiä, ja että hänen käyttämänsä murre tai korostus on ilmailuyhteisössä yleisesti ymmärrettävä.

6.1.3 Kielitaidon arvioinnissa on määritettävä tarkastettavan suullinen kielitaito, kuullun ymmärtäminen ja kyky vuorovaikutteiseen keskusteluun vieraalla kielellä. Tarkemmat ohjeet kielitaidon arviointiin annetaan tämän määräyksen liitteessä 1.

6.1.4 Kielitaidon arvioinnissa käytettävät materiaalit on pidettävä luottamuksellisina.

6.2 Kielitaidon arvioinnin järjestäminen ja sisältö

6.2.1 Kielitaidon arvioinnin keskusteluosuudessa käytettävien aiheiden on oltava sopusoinnussa tarkastettavan ilmailulupakirjan tason kanssa. Aiheisiin on kuuluttava normaalisti ilmailutoiminnasta poikkeavien tilanteiden hallintaa ja keskusteluun on sisällytettävä odottamattomia käänteitä, joihin tarkastettava ei voi ennalta valmistautua. Keskustelu ei saa sisältää pelkästään radiopuhelinliikenteen fraseologiaa, vaan sen on mitattava tarkastettavan kykyä keskustella yleisistä ja ilmailuun liittyvistä aiheista riittävän täsmällisesti, sujuvasti, selkeästi ja ymmärrettävästi.

6.2.2 Lentolupakirjan haltijan kielitaitotarkastus kielitaitomerkinän voimassaolon jatkamisesta tai uusimista varten voidaan suorittaa lentokokeen, tarkastuslennon, näyttöperusteiseen koulutukseen kuuluvan käytännön arvioinnin, reittikoulutuksen tai kertauskoululennon yhteydessä, mikäli tarkastuslentäjällä, kouluttajalla tai lennonopettajalla on valtuutus myös kielitaidon tarkastamiseen. Tällöin tarkastettavan on hoidettava radiopuhelinliikenne lennon aikana tarkastettavalla kielellä. Jos lento suoritetaan valvottomalla lentopaikalla tai radiopuhelinliikennettä ei muutoin ole lennon aikana riittävästi, radiopuhelinliikennettä on simuloitava siten, että tarkastuslentäjä, kouluttaja tai lennonopettaja toimii lennonjohtajan roolissa. Lisäksi ilmailuun liittyvän yleiskielen hallinta on tarkastettava edellä kohdassa 6.2.1 tarkoitetun keskustelun avulla joko ennen lentoa tai sen jälkeen.

6.2.3 Lennonjohtajan tai lennontiedottajan kielitaitotarkastus kielitaitomerkinän voimassaolon jatkamisesta varten voidaan suorittaa pätevyyden arvioinnin, koulutuksen tai operatiivisten työtehtävien yhteydessä, mikäli lennonvarmistushenkilöstön pätevyyden tarkastajalla tai kouluttajalla on valtuutus myös kielitaidon tarkastamiseen. Lisäksi il-

mailuun liittyvän yleiskielen hallinta on tarkastettava edellä kohdassa 6.2.1 tarkoitetun keskustelun avulla. Kielitaitotarkastuksesta on ilmoitettava tarkastettavalle etukäteen.

- 6.2.4 Lentolupakirjan haltijan tai muun kielitaitomerkin­nän haltijan kielitaidon taso voidaan tarkastaa kielitaitomerkin­nän voimassaolon jatkamista tai uusimista varten kielitaitohaastattelulla. Kielitaitohaastattelua voidaan käyttää myös lennonjohtajan tai lennon­ tiedottajan kielitaitomerkin­nän voimassaolon jatkamiseen. Kielitaitohaastatteluun on kuuluttava ilmailun radiopuhelinliikenteen hallinnan varmistaminen sekä ilmailuun liit­ tyvän yleiskielen osaamisen arviointi edellä kohdassa 6.2.1 tarkoitetun keskustelun avulla. Kielitaitohaastattelu voidaan suorittaa etäyhteydellä.
- 6.2.5 Jos tarkastettava haluaa korottaa kielitaitomerkin­ tensä taso­a, hänen on aina suoritettava Liikenne- ja viestintäviraston laatima tai muu viranomaisen hyväksymä kielitaito­ koe. Taso­a ei voi korottaa kielitaitotarkastuksella eikä kielitaitohaastattelulla.
- 6.2.6 Tarkastettavan on kielitaitokokeeseen tai kielitaitotarkastukseen tullessaan tai ennen kielitaitohaastattelun aloittamista todistettava henkilö­ llisyytensä.
- 6.2.7 Kielitaidon arvioinnin tulokseksi on merkittävä kielitaidon heikoimman osa-alueen tulos. Arvioitavat osa-alueet ovat ääntäminen, sanasto, rakenteet, puheen sujuvuus, vuorovaikutus ja kuullun ymmärtäminen.
- 6.2.8 Kielitaitotarkastajan on toimitettava hyväksytysti suoritettua tai hylättyä kielitaidon arviointia koskeva kirjallinen todistus Liikenne- ja viestintävirastolle. Tarkastettavalle on annettava kopio todistuksesta.
- 6.2.9 Jos tarkastettava on hylätty kielitaitokokeen yhdessä osa-alueessa, vain kyseinen osa- alue on suoritettava uudelleen samalle kielitaitotarkastajalle. Jos tarkastettava on hy­ lätty kahdessa tai useammassa osa-alueessa, koko koe on suoritettava uudelleen. Hy­ lätyn osa-alueen tai kokeen suoritusta saa yrittää uudelleen aikaisintaan seuraavana päivänä ensimmäisestä yrityskerrasta.
- 6.2.10 Kielitaidon arvioinnin keskustelu­suus on tallennettava mahdollista myöhempää tar­ kastusta varten. Arvioinnin järjestäjän on säilytettävä siihen liittyvät asiakirjat ja tal­ lenteet vähintään kyseisen kielitaitomerkin­nän voimassaoloajan ja lentolupakirjan hal­ tijoiden sekä muiden kielitaitomerkin­nän haltijoiden tason 6 merkintöjen osalta vähin­ tään 10 vuoden ajan. Hylätyn arvioinnin asiakirjat ja tallenteet on säilytettävä kuuden vuoden ajan. Asiakirjat ja tallenteet on pyydettäessä esitettävä Liikenne- ja viestintä- virastolle.
- 6.2.11 Kielitaitotarkastaja on velvollinen järjestämään asiakirjojen ja tallenteiden säilyttämi­ sen vaaditun ajan myös oman toimintansa lopettamisen jälkeen.
- 6.2.12 Kielitaitotarkastajan tekemään päätökseen voi hakea muutosta siten kuin liikenteen palveluista annetun lain 256 §:ssä säädetään.

7 KIELITAITOMERKINTÖJEN VOIMASSAOLOAIKA, VOIMASSAOLON JATKAMINEN JA UUSIMINEN

7.1 Kielitaitomerkin­nän voimassaoloaika

Kielitaitomerkin­nät ovat voimassa seuraavasti:

- taso 6 on lentolupakirjan haltijoilla sekä muilla kielitaitomerkin­nän haltijoilla voimassa toistaiseksi eikä sitä tarvitse uusia; lennonvarmistushenkilöstöllä englannin kielen taso 6 on voimassa yhdeksän vuotta ja suomen kielen taso 6 rajoittamattomasti;

- taso 5 on kaikilla voimassa kuusi vuotta;

- taso 4 on voimassa lentolupakirjan haltijoilla sekä muilla kielitaitomerkin­nän haltijoilla neljä vuotta ja lennonvarmistushenkilöstöllä kolme vuotta.

Ensimmäisen kielitaitomerkin­nän voimassaoloaika alkaa hyväksytysti suorit­etun kielitaitokokeen päivämäärästä. Kielitaitomerkin­tä merkitään olemaan voimassa päätty­miskuukauden loppuun asti.

Jos lentolupakirjassa on toistaiseksi voimassa oleva tason 6 kielitaitomerkin­tä ja sama henkilö hankkii lennonjohtajan lupakirjan, lennonjohtajan lupakirjaan liittyvän kielitaitomerkin­nän voimassaoloaika lasketaan lennonjohtajan lupakirjan myöntämispäivästä.

7.2 Ensimmäinen kielitaitomerkin­tä

Ensimmäisen kielitaitomerkin­nän tekee hakemuksesta kielitaitokokeesta annetun todistuksen perusteella hakijan lupakirjaan Liikenne- ja viestintävirasto. Jos kielitaitomerkin­nän haltijalla ei ole lupakirjaa, merkin­tä voidaan tehdä yksinomaan liikenneasioiden rekisteriin.

Lupakirjaan tai rekisteriin merkitään kyseessä oleva kieli, kielitaidon arvioinnin suoritus­päivämäärä ja kielitaitomerkin­nän voimassaolon päätty­mispäivämäärä.

7.3 Kielitaitomerkin­nän voimassaolon jatkaminen ja uusiminen

Kielitaitomerkin­nän voimassaolon jatkamisen tai uusimisen merkitsee lupakirjaan Liikenne- ja viestintävirasto tai Liikenne- ja viestintäviraston tehtävään valtuuttama kielitaitotarkastaja. Jos kielitaitomerkin­tä ei ole lupakirjassa näkyvässä, uusimismarkin­nän tekee hakemuksesta Liikenne- ja viestintävirasto.

Lupakirjaan tai liikenneasioiden rekisteriin merkitään kyseessä oleva kieli, kielitaidon taso, kielitaidon arvioinnin suoritus­päivämäärä ja kielitaitomerkin­nän voimassaolon päätty­mispäivämäärä, sekä jos merkin­nän tekee kielitaitotarkastaja, merkin­nän tekijän valtuutuksen numero ja allekirjoitus.

Kun kielitaitomerkin­nän voimassaoloa jatketaan, sen voimassaolo lasketaan alkavaksi edellisen kielitaitomerkin­nän voimassaolon päätty­mispäivästä, mikäli uusi kielitaitokoe, kielitaitotarkastus tai kielitaitohaastattelu on suoritettu voimassaolon päätty­mistä edeltäneiden kolmen kuukauden aikana. Uusitun kielitaitomerkin­nän voimassaoloaika lasketaan alkavaksi hyväksytysti suorit­etun kielitaitokokeen päivämäärästä. Kielitaitomerkin­tä merkitään olemaan voimassa päätty­miskuukauden loppuun asti.

Jos samalla henkilöllä on sekä lentolupakirja että lennonjohtajan lupakirja, hänen kielitaitomerkin­tänsä voimassaoloa voidaan jatkaa samalla kielitaidon arvioinnilla kumpaa­kin tehtävää varten, ellei jompaakumpaa tehtävää varten käytössä ole erikseen mää-

rättyä koetta. Tällöin kielitaidon arvioinnin keskusteluosuudessa on käsiteltävä kumpainkin lupakirjaan liittyviä aihepiirejä.

7.4 Kielitaitomerkinän väliaikainen käyttöoikeus

Kielitaitotarkastaja voi hakijan pyynnöstä antaa lentolupakirjan, lennonjohtajan lupakirjan tai lennontiedottajan lupakirjan haltijalle kielitaitomerkinän väliaikaisen käyttöoikeuden heti kielitaidon arvioinnin suorittamisen jälkeen. Merkintä tehdään Liikenne- ja viestintäviraston lomakkeelle LU3275, Todistus kielitaitokokeesta. Väliaikainen käyttöoikeus on voimassa enintään 8 viikkoa.

8 KIELITAITOTARKASTAJIA KOSKEVAT VAATIMUKSET

- 8.1 Kielitaitomerkinän myöntämiseen, voimassaolon jatkamiseen ja uusimiseen vaadittavia kielitaitokokeita, kielitaitotarkastuksia ja kielitaitohaastatteluja saavat ottaa vastaan vain Liikenne- ja viestintäviraston tähän tehtävään valtuuttamat kielitaitotarkastajat. Kielitaitotarkastajan valtuutus voidaan myöntää vain Liikenne- ja viestintäviraston järjestämän kielitaitotarkastajan koulutuksen saaneelle lupakirjanhaltijalle tai kielen asiantuntijalle.
- 8.2 Kielitaidon arviointeja tekevällä kielitaitotarkastajalla on oltava tehtävään soveltuva koulutus ja pätevyys. Hän voi olla joko hyvän kielitaidon omaava ilmailun asiantuntija tai kielen asiantuntija, jolla on hyvä ilmailun yleistuntemus.
- 8.3 Kielitaitotarkastajaksi hyväksyttävällä ilmailun asiantuntijalla on oltava ammattilentäjän lupakirja taikka lennonjohtajan tai lennontiedottajan lupakirja, tai hänellä on oltava ollut tällainen lupakirja vaadittavine merkintöineen voimassa viimeksi kuluneiden viiden vuoden aikana ennen hänen ensimmäistä hyväksymistään kielitaitotarkastajan tehtävään. Lisäksi hänellä on oltava riittävä kokemus ilmailutoiminnasta.
- 8.4 Kielitaitotarkastajaksi hyväksyttävällä kielen asiantuntijalla on oltava korkeakoulututkinto, johon sisältyy tarkastettavan kielen opintoja pää- tai sivuaineena, sekä riittävä kokemus ilmailuun liittyvistä tehtävistä.
- 8.5 Kielitaitotarkastajan on osallistuttava Liikenne- ja viestintäviraston järjestämään tai hyväksymään kielitaitotarkastajakoulutukseen ja hänen on suoritettava hyväksytysti Liikenne- ja viestintäviraston järjestämä tai hyväksymä kielitaitokoe.
- 8.6 Kielitaitotarkastajan oman kielitaidon on vastattava vähintään ICAOn kielitaidon arviointiasteikon tasoa 5 ja hänen kielitaitomerkinänsä on oltava voimassa.
- 8.7 Kielitaitotarkastajalle asetettujen vaatimusten täyttäminen ei yksin oikeuta kielitaitotarkastajan valtuutuksen saamiseen, vaan valtuutuksia myöntäessään Liikenne- ja viestintävirasto ottaa huomioon kielitaitotarkastajien alueellisen tarpeen ja hakijan soveltuvuuden tehtävään.

9 VALTUUTETUN KIELITAITOTARKASTAJAN OIKEUDET JA NIIDEN RAJOITUKSET

- 9.1 Liikenne- ja viestintävirasto myöntää hakemuksesta kohtien 8.1 - 8.5 vaatimukset täyttävälle kielitaitotarkastajalle kirjallisen valtuutuksen, jossa määritellään kielitaitotarkastajan oikeudet.

9.2 Myöntäessään valtuutuksen kielitaitotarkastajalle Liikenne- ja viestintävirasto voi rajoittaa kielitaitotarkastajan oikeudet koskemaan vain tiettyjä lupakirjan haltijoita ja/tai vain tietyn kielitaitokokeen käyttämistä kielitaitotarkastajan oman asiantunteumuksen perusteella.

10 KIELITAITOTARKASTAJAN VALTUUTUKSEN VOIMASSAOLO

10.1 Kielitaitotarkastajan valtuutuksen voimassaoloaika

Kielitaitotarkastajan valtuutus myönnetään enintään kolmen vuoden määräajaksi.

10.2 Kielitaitotarkastajan valtuutuksen voimassaolon jatkaminen

10.2.1 Kielitaitotarkastajan valtuutuksen voimassaolon jatkamisen edellytyksenä on, että hakijan oma, vähintään tason 5 kielitaitomerkintä on voimassa. Lisäksi hakijan on valtuutuksen voimassaoloaikana oltava:

- a) vastaanottanut vähintään 8 kielitaitokoetta, kielitaitotarkastusta tai kielitaitohaastattelua; ja
- b) osallistunut Liikenne- ja viestintäviraston järjestämään kielitaitotarkastajan kertauskoulutukseen.

10.2.2 Jos kielitaitotarkastajan valtuutuksen voimassaolon jatkamisen edellytykset eivät täyty, noudatetaan kohdan 10.3 vaatimuksia.

10.3 Kielitaitotarkastajan valtuutuksen uusiminen

10.3.1 Kielitaitotarkastajan valtuutuksen uusimisen edellytyksenä on, että hakijan oma, vähintään tason 5 kielitaitomerkintä on voimassa.

10.3.2 Alle 12 kuukautta sitten vanhentuneen kielitaitotarkastajan valtuutuksen uusiminen edellyttää, että hakija on uusimishakemuksen saapumispäivämäärää edeltävien 36 kuukauden aikana vastaanottanut vähintään 8 kielitaitokoetta, kielitaitotarkastusta tai kielitaitohaastattelua ja on suorittanut Liikenne- ja viestintäviraston järjestämän kertauskoulutuksen. Jos hakija ei ole vastaanottanut vähintään 8 kielitaidon arviointia, noudatetaan kohdassa 10.3.3 asetettuja vaatimuksia.

10.3.3 Yli 12 mutta alle 36 kuukautta vanhentuneena olleen kielitaitotarkastajan valtuutuksen uusiminen edellyttää, että hakija on suorittanut Liikenne- ja viestintäviraston järjestämän kertauskoulutuksen ja osoittanut taitonsa ottaa vastaan kielitaidon arviointeja viraston määräämän toisen kielitaitotarkastajan valvoessa suoritusta.

10.3.4 Yli 36 kuukautta vanhentuneena olleen kielitaitotarkastajan valtuutuksen uusiminen edellyttää, että hakija on suorittanut Liikenne- ja viestintäviraston järjestämän kielitaitotarkastajan peruskoulutuksen.

11 KIELITAITOTARKASTAJAN ESTEELLISYYS

Kielitaitokoetta, kielitaitotarkastusta tai kielitaitohaastattelua ei saa ottaa vastaan kielitaitotarkastaja, joka:

- on antanut tarkastettavalle kyseisen kielen kielikoulutusta nyt suoritettavaa koetta varten, tai
- on esteellinen läheisen suhteen, erityisen hyödyn tai vahingon taikka muun vastaavan syyän vuoksi hallintolain (434/2003) 28 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

12 POIKKEUKSET

Liikenne- ja viestintävirasto voi perustellusta syystä myöntää hakemuksesta määräajaksi poikkeuksia tämän määräyksen vaatimuksista, mikäli virasto katsoo, että vastaava turvallisuustaso sekä vastaavat tiedot ja taidot voidaan muulla tavoin varmistaa.

Jarkko Saarimäki
pääjohtajan sijainen

Jari Pöntinen
ylivohtajan sijainen

Liite 1

KIELIT AidON ARVIOINTI

Arvioinnissa on määritettävä hakijan kielitaito seuraavilla osa-alueilla:

a) Ääntäminen:

- missä määrin hakijan äidinkieli tai murre vaikuttaa ääntämiseen, painotukseen, rytmiin ja intonaatioon
- miten paljon se vaikeuttaa puheen ymmärtämistä.

b) Rakenteet:

- hakijan kyky käyttää kieliopin perusrakenteita ja vaativampia rakenteita
- missä määrin hakijan kielioppivirheet vaikeuttavat merkityksen välittymistä.

c) Sanasto:

- hakijan käyttämän sanavaraston laajuus ja täsmällisyys
- hakijan kyky selittää sama asia toisin sanoin silloin, kun hän ei tiedä tarvittavaa sanaa.

d) Puheen sujuvuus:

- puhenopeus
- epäröinti, takertelu
- harjoitellun ja spontaanin puheen ero
- jäsenitys- ja sidesanojen käyttö.

e) Kuullun ymmärtäminen:

- yleisissä, konkreettisissa ja työhön liittyvistä aiheissa
- kohdattaessa kielellisiä hankaluuksia tai vaikeissa ja yllättävissä tilanteissa.

Koemateriaalissa käytettävän korostuksen (tai eri korostusten) on oltava riittävän ymmärrettävä kansainväliselle kuulijakunnalle.

f) Vuorovaikutus:

- vastausten laatu (välittömyys, asianmukaisuus ja informatiivisuus)
- kyky aloittaa ja ylläpitää keskustelua:
  - yleisistä, konkreettisista ja työhön liittyvistä aiheista
  - yllättävissä tilanteissa
- kyky selvittää ilmeiset väärinkäsitykset tarkistamalla, varmistamalla tai selventämällä.

Hakijan kielitaito kullakin osa-alueella arvioidaan ICAOn kielitaidon arviointiasteikon mukaisesti.